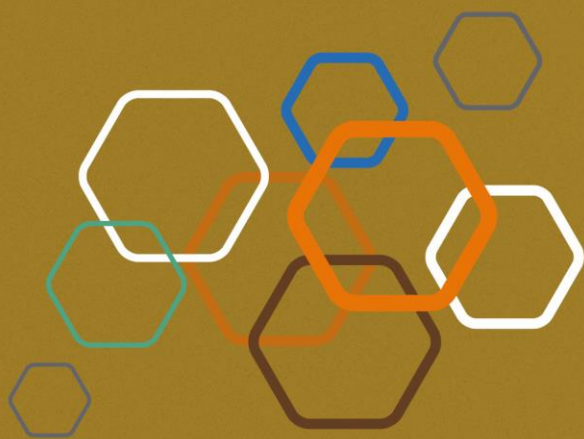

Terugkoppeling deelsessie Herinrichting PE

Deelnemers: 71

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

2025 | Maarssen

Naar een nieuw PE beleid

Tijdens deze deelsessie stonden het PE-beleid 2026–2028 en de inrichting van PE centraal. De sessie bouwde voort op de evaluatie van het huidige stelsel, waaruit bleek dat verbetering nodig is om leden beter te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling.

Permanente Educatie (PE) is niet vrijblijvend en het is cruciaal dat accountants hun vakbekwaamheid aantoonbaar bijhouden. Met het project PE-inrichting werkt de NBA toe naar een efficiënter, robuuster en samenhangend PE-systeem dat bijdraagt aan het vergroten van het draagvlak bij de leden. De nadruk hierbij ligt op het ondersteunen van leden, helderheid bieden over de beoordeling van portfolio's en het opzetten van ontwikkelthema's, zodat accountants weten wat van hen verwacht wordt.

Werkwijze en input uit het veld

Tijdens de deelsessie presenteerde de projectgroep de eerste voorstellen, toetste deze bij de deelnemers en haalde via interactieve werkvormen (ideeënwand en Mentimeter) input op. De deelnemers werden ingedeeld per werkveld zodat per specialisme de relevante ontwikkelthema's konden worden besproken, waarbij ook de ondersteuning van de NBA aan de orde kwam.

Alle verzamelde input (notulen, reacties, stemmen via Mentimeter, suggesties) vormt de basis voor:

- de verdere verbetering van het PE-systeem
- het beleidsadvies aan het NBA-bestuur;
- de herziene Nadere voorschriften PE met als invoeringsdatum 1 januari 2026; en
- de communicatie richting leden over het nieuwe PE-beleid, de ondersteunende tools, self-assessments, voorbeeldportfolio's en workshops.

Presentatie portfoliokaders en ondersteuning

Tijdens de sessie presenteerde de projectgroep de aangepaste richtlijnen voor het opstellen en beoordelen van het PE-portfolio, de zogenaamde PE-portfoliokaders. Deze portfoliokaders zijn geënt op het nieuwe PE-beleid van de NBA dat gestoeld is op twee pijlers:

- het bevorderen van vakbekwaamheid; en
- het bewaken van de PE-verplichting.

Accountants blijven zelf verantwoordelijk voor hun ontwikkeling. De NBA wil hen daarbij optimaal ondersteunen door onder andere het aanbieden van een leerplatform, webinars, een reflectiebot en zelfassessments.

Net als nu moeten accountants elk jaar hun portfolio uploaden en daarmee compliance afgeven. De portfolio's worden steekproefsgewijs beoordeeld aan de hand van een beoordelingsmatrix met drie niveaus: 'voldoet', 'voldoet met aandachtspunten' en 'voldoet niet'. Bij een onvoldoende beoordeling krijgt de accountant de gelegenheid het portfolio te verbeteren waarbij de NBA een ondersteuningsgesprek aanbiedt.

De meeste aanwezigen konden zich vinden in de voorstellen van de NBA. Daarnaast werden er ook tips en zorgen meegegeven, die de NBA verder onderzoekt.

Deelnemers benadrukken de waarden kwaliteit, vrijheid en steun. Leden nemen hun vakbekwaamheid serieus en vragen om een benadering die hen daarin faciliteert, in plaats van belast.

Uitkomsten Mentimeter

Wat vind je van:

- Extra ondersteuningsmaatregelen: Goed 31, Best aardig 10, Slecht 3
- Nieuwe beoordelingsmatrix met drie niveaus: Goed idee 23, Best aardig 16, Slecht idee 5
- Jaarlijks uploaden PE-portfolio? Goed idee 22, Best aardig 9, Slecht 11

Ontwikkelthema's 2026-2028

Vanaf 2026 introduceert de NBA de zogenoemde ontwikkelthema's als onderdeel van de permanente educatie. Het huidige verplichte onderwerp zet de NBA alleen in als een verplichting echt nodig is en het leren niet op een andere manier bevorderd kan worden.

Doel van de ontwikkelthema's is meer richting en duidelijkheid te geven aan de invulling van de PE-verplichting. De NBA kiest in eerste instantie voor het aanbieden van ontwikkelthema's, volgens het principe 'pas toe of leg uit'.

De ontwikkelthema's kennen drie inhoudelijke clusters: vaktechnische kennis en kunde, persoonlijk leiderschap en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze clusters vormen gezamenlijk het kader waarbinnen accountants hun ontwikkeling kunnen vormgeven, passend bij hun werkveld en professionele context.

Onderstaande ontwikkelthema's zijn voor 2026-2028 tot stand gekomen via uitgebreide gesprekken met onder andere de faculties en diverse partijen en stakeholders en aan de hand van onderzoeken van de AFM.

Thema cluster (onbepaalde tijd)	Maatschappelijke ontwikkeling	Persoonlijke ontwikkeling en leiderschap	Vaktechnische kennis en kunde
Samenstel & Advies	AI	DNA van accountant	Risicoanalyse cliënt-acceptatie en -continuatie en rol poortwachter
Audit & Assurance	AI	DNA van accountant	Frauderisico's
Finance & Control	AI	DNA van accountant	Risicomanagement en risicobeleid
Strategie & Bestuur	AI	DNA van accountant	Risicomanagement en risicobeleid

Input vanuit de deelsessie

Na de algemene inleiding over de ontwikkelthema's gingen de deelnemers uiteen op basis van werkveld: Audit & Assurance, Samenstel en Advies en Finance & Control / Strategie & Bestuur. Hieronder per werkveld de belangrijkste opmerkingen ten aanzien van ontwikkelthema's:

Samenstel & Advies

- Brede insteek gewaardeerd, maar niet voor iedereen nodig om PE-portfolio mee op te bouwen.
- Kritisch richting NBA: meer maatwerk en concrete ondersteuning.
- Wens aanbod aan cursussen per werkveld of rol (praktisch en direct toepasbaar).

Audit & Assurance

- Fraude is niet alleen relevant voor openbaar accountants, maar breder.
- Sterke behoefte aan praktische voorbeelden (dossiervorming, klantdossier).
- AI wordt als breed thema herkend; veel onzekerheid over toepassingen en impact.

Finance & Control / Strategie & Bestuur

- Ontwikkelthema's voelen algemeen geformuleerd, vragen om meer context en diepgang.
- Aanpassing aan maatschappelijke ontwikkelingen en meer keuzevrijheid gewenst.
- Behoeftte aan voorbeelden vanuit diverse rollen om richting te krijgen.

Kernboodschap: Leden willen ruimte om hun eigen leerroute vorm te geven, met concrete steun vanuit de NBA én heldere verwachtingen, zodat PE niet als last maar als waardevol en haalbaar wordt ervaren. Dat de NBA ook de PE-plicht bewaakt vinden de meeste leden logisch.

Overkoepelende inzichten en rode draden uit de deelsessie

Ten aanzien van de portfoliokaders en de ontwikkelthema's spraken de deelnemers hun zorgen uit, maar zagen daarnaast ook kansen en trends.

Zorgen:

- Waak voor te algemeen geformuleerde ontwikkelthema's, dus graag meer aanscherping;
- Zorg voor een helder beoordelingskader; dat voorkomt dat de beoordeling van individuele PE-portfolio's te complex of subjectief wordt;
- Het verplicht jaarlijks uploaden van het portfolio geeft extra werkdruk;
- Het uploaden van het portfolio is begrijpelijk met het oog op compliance, maar de NBA moet wel zorgen dat het AVG-proof kan.

Kansen voor de NBA:

- Zorg voor meer ondersteuning, zoals: self-assessments, webinars en reflectiegesprekken;
- Data benutten; door de jaarlijkse uploads kan de NBA trends zien en leden gericht ondersteunen;
- Flexibiliteit en maatwerk: ruimte om leerdoelen aan te passen aan persoonlijke ontwikkeling en werkveld.
- Samen leren: stimuleren van peer-gesprekken of intervisie om van elkaars praktijkervaring te leren.

Gesignaleerde trends:

- Continu leren;
- Verschuiving van leren op basis van verplichtingen naar persoonlijke groei door ondersteuning;
- Toenemende behoefte aan digitale leermiddelen: korte video's, praktische handleidingen en reflectietools.

Verdere traject

- Op dinsdag 1 juli vond een mondelinge terugkoppeling plaats aan alle aanwezigen en geïnteresseerden tijdens een Teams-meeting. De werkgroep gaf daarin terug wat zij concreet met de input gaat doen.
- Het NBA bestuur heeft inmiddels goedkeuring gegeven om de voorstellen nader uit te werken, met enkele kanttekeningen die worden meegenomen in de uitwerking.
- De komende maanden werkt de projectgroep het PE-beleid, de portfoliokaders en de beoordelingssystematiek verder uit.
- Om leden te helpen bij het opstellen van hun PE-portfolio ontwikkelt de NBA ondersteunende middelen zoals: voorbeeldportfolio's, self-assessments, korte instructievideo's en workshops.
- Ook buigt zij zich over de verdere concretisering van de ontwikkelthema's en aanvullend ondersteunend materiaal voor leden, waarbij per werkveld voorbeelden, leerdoelen en suggesties worden gegeven.

- Het nieuwe beoordelingsmodel (“voldoet”, “voldoet met aandachtspunten”, “voldoet niet”) en bijbehorend hersteltraject wordt helder beschreven, met onder meer aandacht voor de criteria.
- Vanaf 2026 start de gefaseerde invoering van het beleid, de nieuwe processen en tools.

Met dank aan

Het projectteam dankt de aanwezigen voor hun actieve betrokkenheid en openheid. De verschillende meningen en feedback helpen om het toekomstige PE-beleid beter aan te laten sluiten op wat in de praktijk gewenst is. Het motto bevorderen en bewaken, geeft aan dat de NBA vooral wil ondersteunen en tegelijkertijd ook bewaakt dat iedereen daadwerkelijk aan de PE-verplichtingen voldoet.

Namens de projectgroep PE-inrichting willen wij iedereen hartelijk bedanken voor hun waardevolle bijdrage en inzet tijdens de sessies. Heb je vragen of wil je reageren? Mail dan naar: pe@nba.nl.